

Undervisningsmateriale til udstillingen *Eva Stenram: Cadastral*

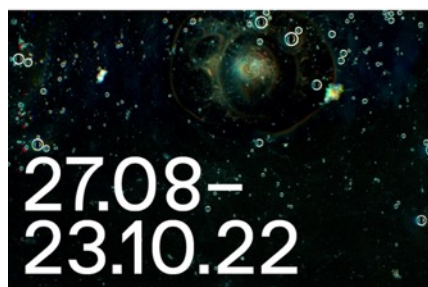
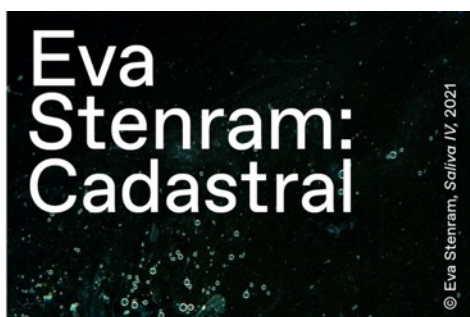

FOTO-
GRAFISK
CENTER

Undervisningsmaterialet har til formål at formidle udstillingen *Eva Stenram: Cadastral*, og give mulighed for undervisning i et eksternt læringsmiljø. Materialet henvender sig primært til grundskolens ældste elever samt gymnasie- og HF-klasser, og indeholder en række beskrivelser og arbejds spørgsmål til de forskellige værker, der indgår i udstillingen.

Materialet lægger op til en diskussion om ...

det fotografiske mediums evner og begrænsninger i at dokumentere de personlige og intime, såvel som vores fælles, historier i et billedsprog mellem forestillinger, drømme og virkelighed, der er skabt gennem indsamling, bearbejdning og nyfortolkning af eksisterende billed- og arkivmateriale.

tematikkerne usynlige magtbalancer, grænser, steder, rum og drømme. Stenram bruger desuden kroppen som en kampplads for at tydeliggøre tidligere og samtidige kropsidealer.

kunst, kunstgenrer og samfundsmæssige forhold, som for eksempel klimakrisen, politik, historie og ejerskab.

Arbejds spørgsmålene kan bruges samlet eller hver for sig alt efter niveau, sammenhæng og arbejdstid til rådighed.

Læringsmål

Undervisningsmaterialet giver eleverne mulighed for at redegøre, analysere og reflektere over brugen af visuelle og skriftlige udtryksformer i en

udstillingssammenhæng, samt opfordrer eleverne til kritisk at tage stilling til udstillingens værker. Det er undervisningsmaterialets ambition at aktivere og bevidstgøre eleven i sin kunstoplevelse, samt i denne proces at styrke et refleksivt og kritisk blik hos eleven.

Målgruppe

Undervisningsmaterialet er henvendt til grundskolens 7.-10. klassetrin, gymnasium/HF m.fl.

Faglig relevans

Dansk: Billedanalyse, tekstanalyse og udstillingsanalyse.

Samfunds-fag og historie: Kritisk refleksion af forholdet mellem historie, menneske og samfund.

Billedkunst: Billedanalyse, æstetiske processer, materialitet og kuratering.

Mediefag: Billedanalyse og receptionsanalyse.

Undervisningsmaterialet og udstillingen egner sig også til et tværfagligt forløb.

Selvstændig undervisning eller book en omvisning i udstillingen med en af Fotografisk Centers kunstfaglige medarbejdere

Undervisningsmaterialet kan bruges som inspiration eller danne forlæg for underviseren/lærerens egen plan. I er meget velkomne til at booke en omvisning ved en af Fotografisk Centers kunstfaglige medarbejdere. En omvisning varer typisk 50-60 minutter og koster 650 DKK i hverdage. Se vores hjemmeside for mere information: <http://fotografiskcenter.dk/omvisning>

Om udstillingen *Eva Stenram: Cadastral*

Udstillingen *Cadastral* præsenterer et bredt udvalg af den Berlin-baserede svenske kunstner Eva Stenrams mangeårige kunstneriske virke med værker fra 2007 og frem til i dag. I sin praksis udforsker og undersøger Stenram fotografiets billedsprog. Ofte anvender Stenram arkivmateriale fra bl.a. populærkulturen i form af magasiner, negativer, dias og billeder fra internettet, som hun bearbejder og modificerer på forskellig vis. Dette fotografiske billedmateriale bliver nogle gange scannet, andre gange genfotograferet og herefter ændret gennem digital, analog eller fysisk manipulation.

Udstillingen tager os med på en rejse gennem en lang række forskellige rum, steder og materialiteter: fra Stenrams egne personlige og intime rum med elementer som støv, spyt og indscannede natborde, til fotografier fra gamle rejsemagasiner af forskellige landskaber og byer såvel som close-ups af kropsdele fra sportsmagasiner, transformeret gennem Stenrams egne modificeringer. Vi kommer også med ned under jorden og ind i grotter, hvor drypsten har fået tilføjet øjne, og helt op til Mars, hvor støv fra Stenrams lejlighed og Mars' støvede ørkenlandskab blandes sammen. Vi tages også med ind i søvnens og de natlige drømmes verden. Publikum inviteres fx med til at være aktiv medskaber af værket *F.E.L.I.C.E.*, hvor de kan tegne eller skrive en af deres seneste natlige drømme ned på et postkort. Postkortene sendes til kunstnerens projektkontor, der herefter matcher forskellige drømme og adresser, således at

deltagerne vil modtage hinandens drømme på kryds og tværs af tid, rum og landegrænser.

Udstillingens titel *Cadastral* refererer bl.a. til matrikel, land og ejendomsret, men skaber samtidig associationer til linjer og grænser, der ikke umiddelbart kan ses med det menneskelige øje. Det er således også dobbeltheden mellem det synlige og det usynlige, som ofte er på spil i Stenrams værker. Stenram skaber på poetisk vis nye visuelle lag og dermed også nye betydninger og associationer i hendes værker, der ofte bevæger sig mellem drøm og virkelighed, og som slører grænserne mellem forskellige rum eller steder samt billeders betydninger. På den måde stiller værkerne også spørgsmålstegn ved, hvad der egentlig er virkelighed, og hvordan vi forstår og erkender verdenen.

Udstillingen er støttet af Det Obelske Familiefond, Statens Kunstfond, Neustart Kultur, Stiftung Kunstfonds, Berlin Senate Department for Culture and Europe.

Om kunstneren

Den svenske kunstner Eva Stenram (født 1976) er en af de mest markante skikkelser på den internationale fotoscene. Hun har modtaget flere priser for sit arbejde og blev i 2019 optaget på The Royal Photographic Society's liste over indflydelsesrige og banebrydende profiler. Stenram er uddannet fra Slade School of Art ved University College London (UK) og fra Royal College of Art (UK) med en Master i fotografi. Hun er repræsenteret af The Ravestijn Gallery (NL) og hendes værker indgår i fremtrædende samlinger hos bl.a. LACMA (US), Tate Gallery (UK), Victoria & Albert Museum (UK), Moderna Museet (SE). *Cadastral* er hendes første større solopræsentation i Danmark. Stenram bor og arbejder i Berlin.

Inden besøget i udstillingen

Inden I ser udstillingen, anbefaler vi at I diskuterer, hvad I tror der er sket med fotografiet og på den danske fotoscene i løbet af de sidste 25 år.

I kan også med fordel diskutere begrebet virkelighed.

Hvad lægges der i begrebet? Er det objektivt/subjektivt? Hvordan tror I udstillingen og kunstnerens værker forholder sig til virkeligheden på?

Hvilken rolle spiller kameraet i forhold til virkeligheden?

Mens I ser udstillingen, skal I være opmærksom på hvert tema i udstillingen, prøv at ligge mærke til temaerne og stilistiske forskellighed.

Før I ser udstillingen og under besøget

Inden I bevæger jer ind i udstillingen i Fotografisk Center, kan læreren give en kort præsentation af kunsthallen og udstillingen.

Følgende er arbejdsspørgsmål, som opfordrer eleverne til kritisk refleksion over, hvad udstillingen tilbyder, samt deres egen forventning til udstillingen.

Udstillingen I skal se, er udstillet på Fotografisk Center. Hvad forestiller

I jer Fotografisk Center er for et sted? Er det et museum, en kunsthall eller et galleri, og hvad er forskellen?

Vi anbefaler, at I deler eleverne op i grupper på 3-4 elever inden de bevæger sig ind i udstillingen. Her kan eleverne i grupperne besvare og diskutere undervisningsmaterialets oplæg og spørgsmål, hvorefter I kan diskutere materialet og udstillingen i plenum.

Arbejdsspørgsmålene knytter sig til de forskellige temaer, som er i udstillingen.

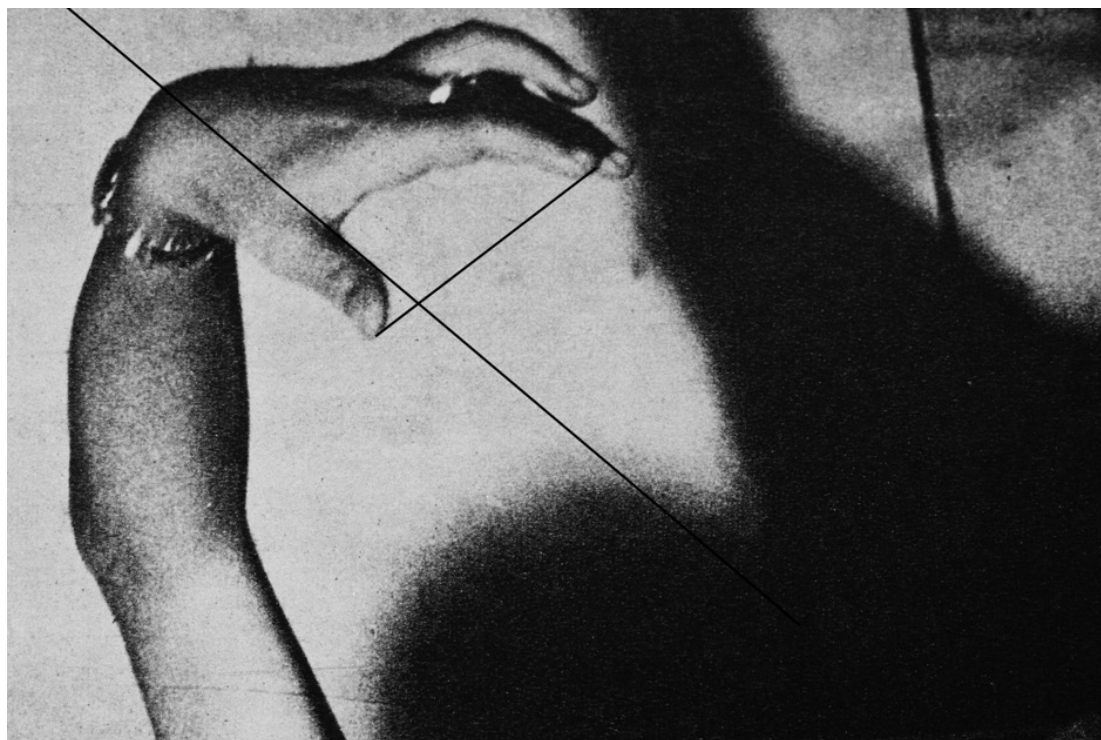
Under besøget: Refleksions- og samtaleøvelser

Til hver serie af værker er der udarbejdet refleksions- og samtalespørgsmål, som I finder herunder:

Værkserier i udstillingen:

Oblique

I serien *Oblique* har Stenram anvendt sportsmagasiner fra 1960'erne som kildemateriale. Delvise udsnit af magasinbilleder er blevet genfotograferet meget tæt på, som en slags retsmedicinsk undersøgelse af billederne, hvor bestemte detaljer bliver isoleret og studeret. Efterhånden som blikket rykker tættere på, går det originale billede tabt, og fragmenterne indtager andre former og roller i en ny konfiguration. 1960'erne repræsenterer et brydningspunkt i samfundet, der medførte seksuel revolution, politisk omvæltning og ændringer i kønsrollerne. I dag er denne periode slut; og kroppene, ligesom blækket på papiret i magasinerne, er blevet forringet.

Fra serien *Oblique*

Borgere krævede en selvbestemmelsesret over egen krop, deres drifter og drømme. Kroppen blev en kamp- og skueplads for selvrealisering – på mange måder som vi ser igen i disse år. Kommer denne frigørelseskamp til syne i billederne og i så fald hvordan?

Stenram illustrerer denne kropslighed ved at udvælge udsnit primært fra kampsport, men beskærer billederne så tæt, at man tvivler på sit blik: Er de tætbeskærede kroppe midt i en kærlig omfavelse eller et brutalt opgør? Hvad tror I fingeren der peger, peger mod? Hvilken stemning skaber værkerne?

Mange af værkerne har fået optegnet strategiske streger, der forbinder forskellige elementer, hvad tror I der menes med denne handling? Hvad betyder de forskellige streger? Er det behagelige billeder? Hvilke andre billedsprog får det jer til at tænke på?

Feral Eyes

Inde i urhulernes dryppende mineralformationer afbildet i værkerne *Cave I, II* og *III*, kigger menneskelige øjne ud fra mørket og ind i udstillingsrummet. Udskåret fra modeller i vintage-pin-up-magasiner danner disse kropsløse øjne en vild flok, der er vilde igen og frigivet fra deres objektivisering på magasinernes sider. Hvem kigger på hvem?

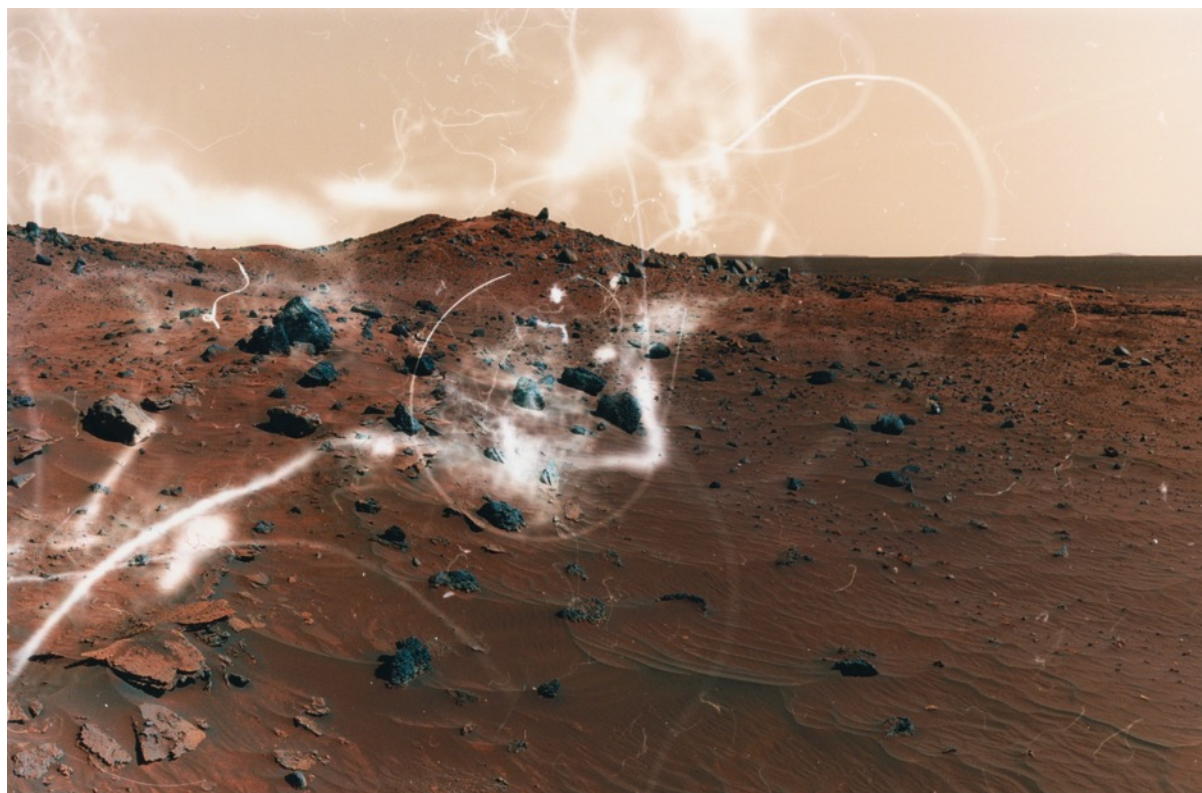
Fra serien *Feral Eyes*

Hvor mange sæt øjne kan I se i grotterne? Hvem kigger på hvem? Observerer øjnene dig eller observerer du dem? Hvordan ser øjnene ud – hvor mon de kommer fra eller hvem mon de tilhører? Hvorfor er de mon i en grotte? Hvilke associationer får I?

Per Pulverem Ad Astra

I serien *Per Pulverem Ad Astra* (latin: gennem støv til stjernerne) har Stenram sammensat billeder fra Mars, downloadet fra NASAs hjemmeside, og konverteret dem til 35 mm negativer. Hun efterlod disse negative liggende rundt i sin lejlighed for at samle støv, før hun printede dem. Dette resulterede i billeder med støv, der antyder en kombination af ekstrem afstand og ekstrem nærhed, et samtidig gravitationstræk mod Jorden, til støvet omkring – og i forlængelse heraf mod døden – og et træk opad, ud i rummet, mod tiltrækningen (både fysisk og i fantasien) af Mars. Serien inviterer også til debat om ejerskab, landegrænser, territorie og kolonisering.

Hvilken stemning skaber værkerne og farverne i værkerne? Synes I, at det ligner støvskyer, eller gemmer der sig noget andet? Hvad får blanding af støv og Mars/ det ydre rum jer til at tænke på?

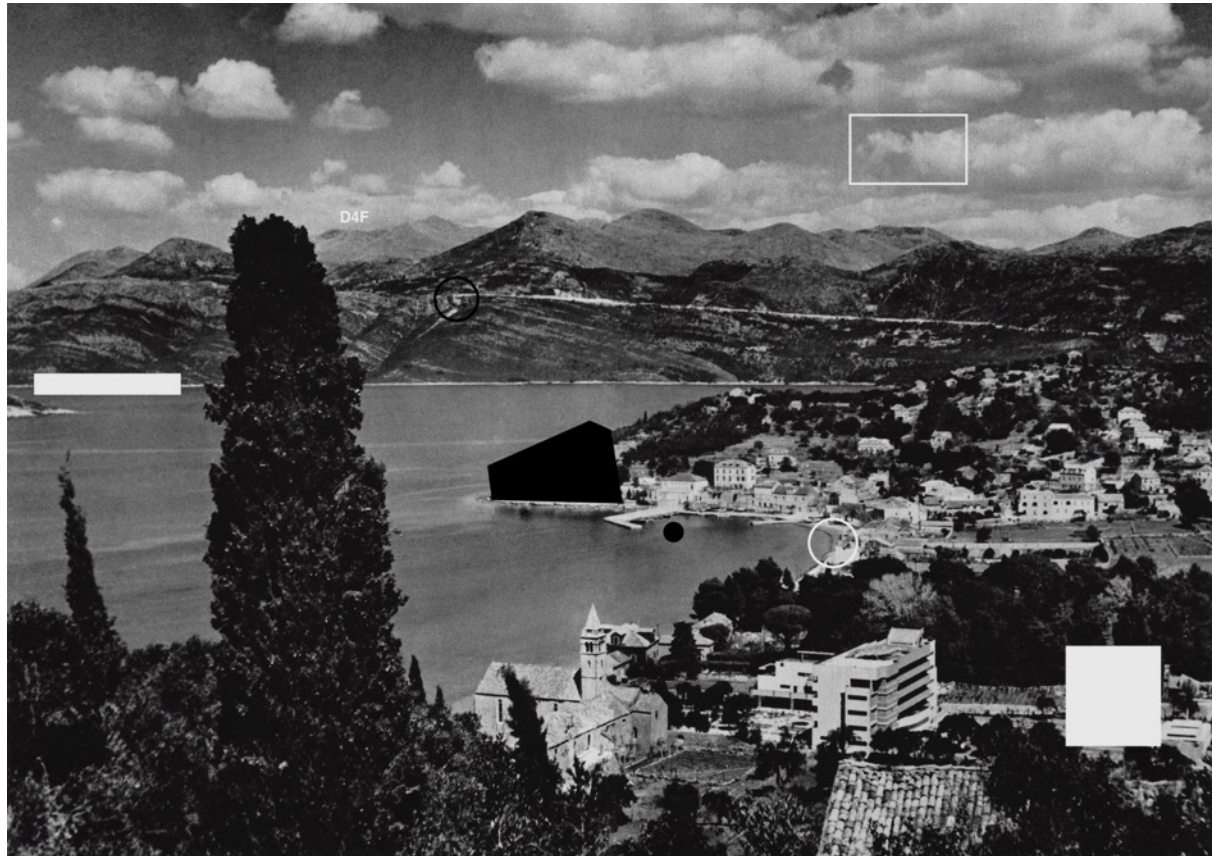

Per Pulverem Ad Astra

New Meridians

Serien *New Meridians* er bearbejdelser af fotografier fundet i slutningen af 1950'erne og begyndelsen af 1960'ernes i forskellige udgaver af det tyske rejsemagasin *Merian*. Serien er optegnelser over landskaber og byer i Europa, som de så ud omkring tidspunktet for Rom-traktaten og begyndelsen på EØF

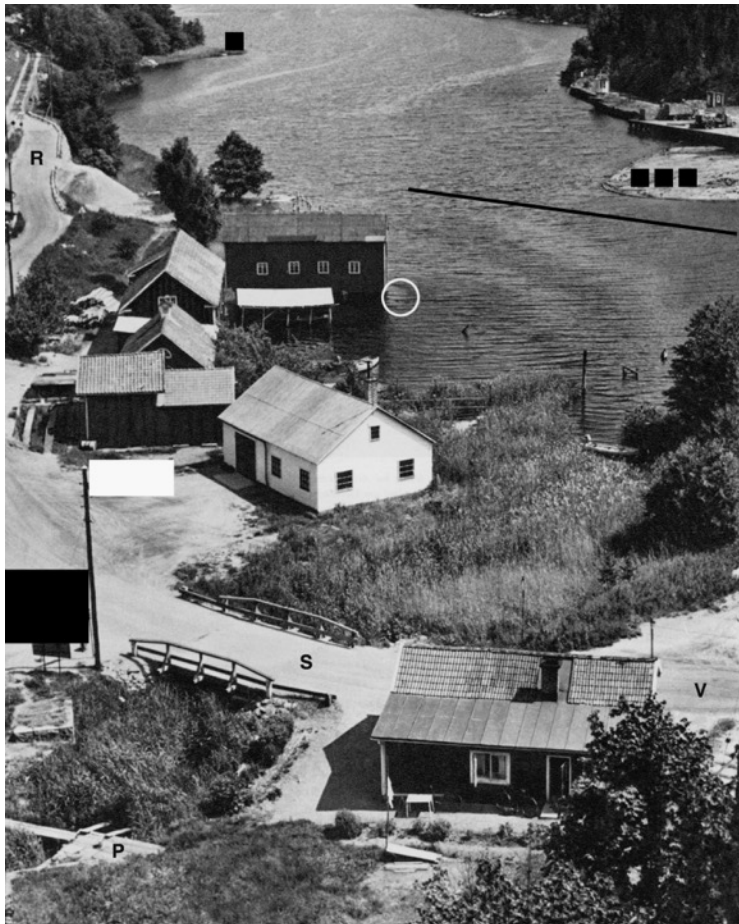
(Det Europæiske Økonomiske Fællesskab) i 1957. Stenram bearbejder originalerne med sine egne markeringer: noter/annoteringer, der foreslår nye justeringer, grænser, kommunikationsforbindelser og bevægelse af mennesker eller varer, såvel som systemer og love, der planlægges indført – men måske også opdelinger, brud og censurerede historier. I 2022 fortsætter det europæiske landskab med at ændre sig og blive omtegnet; nye meridianer bliver skabt.

Fra serien *New Meridians*

Med den store mængde af nyheder, information og billeder vi finder i massemedierne og i vores digitale liv, har vi så stadig den samme tillid til fotografiet?

Forhold jer kritisk, kan vi stadig stole på billeder, bare fordi de udgiver sig for at være "sandheder" og hvad sker der når billeder manipuleres eller tilføjes nye visuelle lag? Mister fotografier og billeder deres troværdighed i fremtiden med den stigende mængde af billedmanipulation, kunstig intelligens og deling på sociale medier? Har I selv oplevet at blive revet med af fx stories på sociale medier uden at forholde jer kritisk, for så at få noget modsat bevist senere?

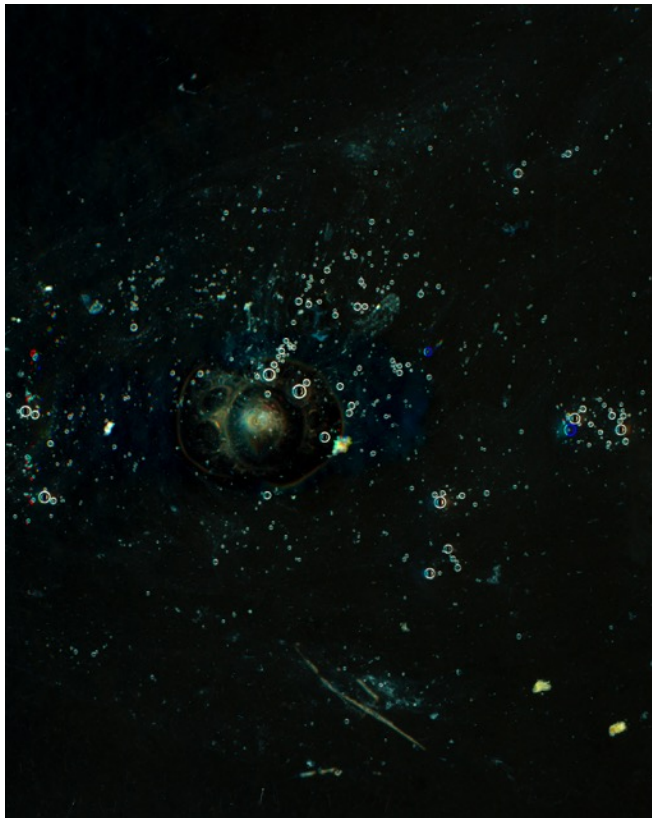

Fra serien *New Meridians*

Hvad gør det for din oplevelse af fotografierne, at der er blevet fjernet eller sat fokus på nogle områder på billedet? Bliver du mere nysgerrig, hvad tænker du betydningen er? Hvad dækker de skjulte områder over?

Nocturnal Pieces (Saliva & Night Table Survey)

Efter nætter med intense drømme ville Stenram vågne og spytte på glasset af sin flatbed scanner og producerer værkerne *Saliva*. De er et forgæves forsøg på at indfange eftervirkningerne af begivenhederne i nattens drømme. Men værkerne antyder også undervandslandskaber, stjerner og galakser, der omdanner det intime og indre til noget mere ekspansivt og universelt.

Saliva

Eva Stenram har forsøgt at indfange sine drømme ved at spytte på sin scanner efter en nat med særlige høj drømmeaktivitet. Hvordan synes I fotografierne indfanger dette? Hvad kan I se på fotografierne? Hvilke former er der i fotografierne og hvad minder formerne jer om? Hvilken følelse får I?

Har I selv haft drømme, som gør at I har haft lyst til at fastholde eller indfange dem – på fx skrift, fotografi eller tegning. Snak om jeres drømme, diskutér hvordan I selv kunne afbillede jeres drømme? Kan det lade sig gøre at komme tæt nok på drømmens "virkelighed"?

I løbet af vinteren under Covid-19 pandemien brugte Stenram en håndholdt scanner til at lave "undersøgelser" af møblerne i hendes lejlighed ved at trække eller stryge scanneren langs møblernes overflader. For hver gang ændres formen og bliver ufikseret. Disse værker fra serien *Nocturnal Pieces* fremstår som genstande, der hænger, falder, mister deres form og grænser, ligesom døsiges og søvnige kroppe, der opløses i drømmetilstanden.

Night Table Survey

Hvad får møblerne dig til at tænke på? Hvilke former antager møblerne? Og synes du de passer i serien med spyt? Hvorfor?

F.E.L.I.C.E.

F.E.L.I.C.E. er en postudveksling af udstillingsgæsters natlige drømmebeskrivelser – tanker og oplevelser, der stammer fra det ubevidste og fysiske rejser fra person til person, på tværs af grænser, byer og lande. Udstillingsgæster er inviteret til at skrive deres drømme ned på et postkort inde i en boks (som minder om en stemme- eller fotoboks), omkranset af et silkegardin lavet af scanninger af kunstnerens sengetøj. Postkortene indsamles af Fotografisk Center og sendes til *F.E.L.I.C.E.* kontoret på Immanuelkirchstraße i Berlin, hvor de vil blive behandlet. Dette er den samme adresse – måske tilfældigt – som Felice Bauers, Kafkas engang forlovede, som han skrev besat til. Ofte udtrykte Kafka en fascination af selve postsystemet, dets bestillingsmekanismer og procedurer, der forbliver skjult for øjet.

Fra F.E.L.I.C.E.

Hvad synes I om postkortprojektet? Hvordan tror I, kunstneren vil matche de forskellige drømme? Hvilke betydninger er der forbundet med at sende et postkort – både i udstillingsprojektet, men også fx et feriepostkort? Hvilken rejse er der forbundet med et postkort fra det bliver sendt til dets modtagelse?

Vær med til at skab værket F.E.L.I.C.E. Skriv eller tegn jeres seneste natlige drøm ned på et postkort. Put postkortet i brevkassen i udstillingen og vent på, at kunstneren matcher din drøm med en anden deltagers drøm, og du vil på et ubestemt tidspunkt modtage et postkort med en andens drøm.

Under eller efter udstillingsbesøget

Vi har udviklet tre arbejdsopgaver på baggrund af udstillingen, som I vil kunne udføre under eller efter udstillingsbesøget, enten i nærområdet eller hjemme på skolen.

Udvikling og associationer

- Spørgsmål: Hvilke associationer giver en eller flere af udstillingens serier dig? Hvilke emner fra undervisningen kan I knytte disse associationer op på? Snak med din makker om det eller tænk over det selv.
- Tag et billede inspireret af dine associationer. Vis det til en anden person eller et andet makkerpar, og snak med dem om dit eget billede og deres billede.
- Spørgsmål: Hvilke fælles associationer giver de to billeder jer?
- Tag et fælles fotografi ud fra jeres nye associationer osv.
- Underviseren kan vælge en serie som alle elever skal arbejde ud fra eller give eleverne lov til selv at vælge.

Det usynlige

- Lav en video på max 1 min filmet på højkant med en smartphone.

- Filmens tema skal være “det usynlige”. Det usynlige som vi ved er der, men som ikke er synligt med det blotte øje eller som måske er flygtigt – ligesom en drøm du måske har drømt og efterfølgende har glemt eller en grænse, fx en geografisk grænse som ikke nødvendigvis er synlig.
- Idéer til inspiration: film en kommunegrænse, genskab en drøm.
- Forklar for hinanden/klassen, hvordan jeres film er inspireret af udstillingen.
- Vælg hvilken af klassens film, I synes indfanger temaet bedst, send videoen på mail til praktikant2@fotografiskcenter.dk, så kommer den på vores sociale medier!

Lav en fotocollage

- Medbring/anvend gamle magasiner og aviser til at lave billedcollager inspireret af Eva Stenrams værker.
- Skab og sammensæt nye betydninger og visuelle lag i jeres værker. Hvad sker der, når I tilføjer nye lag, hvilke nye betydninger skabes der, og hvad sker der når I dækker noget til og tilføjet noget andet?
- Hvilket slags materiale og hvilke billeder har I valgt og hvorfor?

God fornøjelse og tak for jeres besøg!